

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 30 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6łam. 15 gr.
na str. 3łam. 50 gr. ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 145266.

Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drwęcą.

Rok II.

Nowemiasto n. Drwęcą, sobota 26 stycznia 1935 r.

Nr. 12.

Na nowym szlaku utrwalenia pokoju Europy.

**Polsko-niemiecki pakt o nieagresji w
perspektywie jednego roku.**

Rok temu dnia 26 stycznia podpisana została w Berlinie deklaracja o nieagresji pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Rzeszą Niemiecką, która to deklaracja obowiązuje na lat 10.

Nie ulega dziś najmniejszej wątpliwości, że rok temu dokonał się fakt o historycznym znaczeniu. Podpisana wówczas polsko-niemiecka umowa o nieagresji jest naprawdę olbrzymim krokiem naprzód w dziele konsolidacji międzynarodowego stanowiska Polski i w doniosłej akcji zapewnienia pokoju ludzkości.

Jeszcze do ostatniej chwili przed podpisaniem tego paktu zarzucano Polsce z różnych stron, że mamy na wschodzie tysiąc kilometrów niepewnej granicy z Rosją, a na zachodzie znów że mamy tysiąc przeszło kilometrów otwartej granicy z Niemcami, którzy odrzucają wszelkie gwarancje pokoju, którzy wyłączały Polskę z tak zw. pacyfikacji locarneńskiej i grożą nam codziennie wojną. Uważano zawsze, że w takich warunkach nie mamy żadnych możliwości rozwoju.

I oto nagle Polska odprężyła stosunki z Rosją, zawierając z nią pakt o nieagresji, a niedługo potem dn. 26 stycznia 1934 r. ku zdumieniu całego świata zawarła dziesięcioletni układ o nieagresji z Niemcami.

Obydwa te fakty nie potrzebują właściwie komentarzy. Wynika z nich aż nadto jasno, że Polska pragnie pokoju, że nie chce ona zaborów, przestrzegając jednak całości swoich granic i że kto tylko pragnie żyć z Polską w zgodzie, może od niej takie gwarancje z łatwością otrzymać. W ten sposób też musiał świat zrozumieć naszą ostatnią ugodę z Niemcami.

Wewnątrz kraju coprawda panują może jeszcze pewne obawy na temat przyjaznych stosunków z Niemcami, obawy usprawiedliwione historią tysiącletnich zmagania polsko-niemieckich. Jednakże w praktycznym życiu politycznym nie wolno dawać zbyt wiele miejsca obawom, których tłem są wspomnienia historyczne. Zdrowy rozum i instynkt nakazuje rządowi i narodowi niemieckiemu zerwanie z polityką awantur i nienawiści i rozpoczęcie normalnych, pokojowych, sąsiedzkich stosunków z Polską. Im silniejsi zaś będziemy na wewnątrz, im bardziej konsolidować się będzie w najbliższej przyszłości nasze państwo, tem większą będzie gwarancja, że te stosunki sąsiedzkie nie ulegną zamęceniu i że rozum i zdrowa racja stanu na stałe zapanują nad dawną polityką groźenia orężem.

Zresztą już pierwszy, kończący się dzisiaj rok przyjaznego pożycia z Niemcami przyniósł nam szereg doniosłych przemian i wydarzeń, które zaświadczyć mogą o dobrej woli Niemiec, oraz ich chęci dalszego podtrzymania przyjaznych z Polską stosunków.

Przedewszystkiem Niemcy, jak dotąd, traktują poważnie podpisaną dnia 26 stycznia 1934 r. deklarację o wyrzeczeniu się środków gwałtu i przemocy, o chęci pokojowego układania wszelkich zagadnień sąsiedzkiego współżycia, przynajmniej na okres najbliższych lat dziesięciu. Dało to nam bez porównania wygodniejszą sytuację na terenie międzynarodowym i położyło kres wszelkim posądeniom, że Polska ze swoim zakwestjonowaniem Pomorza jest największym zagrożeniem wojny w Europie.

W ścisłym związku z tem odprężeniem politycznym w stosunkach polsko-niemieckich jest prawie zupełnie zlikwidowanie prowadzonej dotąd przez Niemcy z całą energią i kon-

Japonia rozpoczęła zbrojną ofensywę na prowincję chińską.

PEKIN. Dwa oddziały, złożone z tysiąca żołnierzy japońskich i tysiąca Mandżurów wraz z samolotami bombardującymi, samochodami pancernymi i działami rozpoczęły atak na miasta na linii ku wschodowi od Czaharu na zachód od Kałganu.

Pisma chińskie donoszą z Kałganu, że 4 samoloty japońskie zrzuciły 7 bomb na wielki mur we wschodnim Czaharze. W południe artyleria japońska rozpoczęła bombardowanie

Tuszinkau.

PEKIN. Według informacji ze źródeł chińskich, Japończycy rozpoczęli kroki zaczepne, bombardując Czahar. W akcji wzięły udział artylerja i samoloty. Kawalerja i piechota japońska posuwa się rzekomo w kierunku Tuszinkau. Wojska chińskie stawiają zaciekle opór. Poselstwo japońskie w Pekinie twierdzi, iż niema żadnych informacji w tej sprawie.

Gen. Górecki serdecznie podejmowany we Francji.

LILLE. Po obchodzie w Douai, Lille i innych miejscowościach generał Górecki odwiedził miasta Amiens i Boulogne sur Mere, gdzie był entuzjastycznie podejmowany przez miejscowe związki byłych kombatanów francuskich oraz przedstawicieli władz. Wieczór przyjaźni polsko-francuskiej w Amiens odbył się pod osobistym przewodnictwem generała Faury, byłego dyrektora wyższej szkoły wojennej w Warszawie, który w gorących słowach przedstawił mocarstwowe stanowisko Polski, i jej pierwszorzędą rolę w obronie pokoju. Następnie generał Górecki wygłosił prelację o aljansie polsko-francuskim jako konieczności dziejowej i politycznej. Organizacje byłych wojskowych i oficerów rezerwy w Boulogne sur Mere zgottały wspólne przyjęcie dla generała Góreckiego, który w półtoragodzinnym przemówieniu przedstawił konieczność współpracy politycznej i gospodarczej między obu narodami jako rękoiem ich bezpieczeństwa i pokoju.

Obawa rozruchów w dniu 6 lutego w Paryżu.

PARYŻ. Wobec zbliżania się dnia 6 lutego, rocznicy krwawych rozruchów w Paryżu, prasa stawia sobie pytanie, czy ten dzień przyniesie z sobą nowe niepokoje, albo też odprężenie. Starcia, do jakich przyszło ubiegłej niedzieli w Chartres między młodymi patriotami, a ugrupowaniami lewicowymi, uważa prasa za zły prognostyk.

W oczekiwaniu ewentualnych wypadków, zwrócono się do przewodniczącego organizacji „Ognistego krzyża”, płk. de la Rocque z zapytaniem o jego zamiary w związku z rocznicą 6 lutego. Pułkownik odpowiedział, że zastrzega sobie swobodę działania, stosownie do okoliczności. Dzień 6 lutego 1935 r. jest datą ważnego, bolesnego przypomnienia, ale nieczem więcej. Obecny rząd ciągle jeszcze nie dokonał wyboru między porządkiem a rewolucją i zadowala się niedostatecznymi, częściowymi wynikami.

W dniu 6 lutego 1935 r. członkowie „Ognistego krzyża” i zbliżeni do nich narodowi ochotnicy będą znajdowali się w ostrem pogotowiu. Wymienione grupy będą unikały prowokacji i prowokatorów i przyłączą się do żaloby ludności paryskiej.

sekwencją propagandy antypolskiej. Na jej miejsce nastąpiła w prasie i na wszelkich innych odcinkach propagandy niemieckiej, rzeczowa, a w wielu wypadkach nawet życzliwa ocena Polski, jej polityki i stosunków wewnętrznych. Bardzo doniosłym jest też fakt, że w stosunku państwa i narodu niemieckiego do ludności polskiej w Niemczech, nastąpiła w ciągu ostatniego roku wyraźna poprawa. Ustaly aktu teroru i rząd niemiecki znacznie więcej niż dawniej uwzględnia dziś bieżące sprawy i potrzeby ludności polskiej.

To wszystko więc sprawia, że z uczuciem zadowolenia zamykamy ten pierwszy rok przyjaznych stosunków z Niemcami i z otuchą patrzymy w przyszłość na dalszy bieg sprawy utrwalenia pokoju.

Sejm otrzymał zmiany do projektu ustawy konstytucyjnej.

WARSZAWA. Pan marszałek senatu Raczkiewicz przekazał panu marszałkowi sejmu zmiany do projektu ustawy konstytucyjnej, uchwalone przez senat w dniu 16 bm.

Pan marszałek sejmu wyznaczył plenarne posiedzenie sejmu na dz. 25. bm. na godz. 16.

Komisja senatu rozpoczęła obrady budżetowe.

WARSZAWA. Komisja skarbowo-budżetowa senatu przystąpiła w wtorek do prac wstępnych nad preliminarzem budżetu na rok 1935-36. Załatwiono budżet Prezydenta Rzeczypospolitej i budżet sejmu, zaś na posiedzeniu popołudniowym budżet kontroli państwa i budżet senatu.

Nowy sposób użycia obligacji Pożyczki Narodowej.

WARSZAWA. Ministerstwo skarbu wydało zarządzenie, w myśl którego złożone jako kaucje bankowe książeczki oszczędnościowe mają być zastępowane obligacjami Pożyczki Narodowej.

12 milionów złotych wynosi czysty zysk Banku Polskiego za rok 1934.

WARSZAWA. Dnia 23. bm. odbyło się pod przewodnictwem prezesa dr. Wróblewskiego posiedzenie Rady Banku Polskiego, na którym rada wysłuchała sprawozdania dyrekcji z działalności banku w r. 1934 a następnie zatwierdziła przedstawione przez dyrekcję sprawozdanie oraz bilans wraz z rachunkami zysków i strat za rok 1934. Rachunek zysków i strat wykazuje czysty zysk za rok 1934 w kwocie 12,2 milj. zł. Wobec tego rada postanowiła przedstawić walnemu zebraniu akcjonariuszów wniosek wypłacenia za rok 1934 dywidendy w wysokości 8 proc. Następnie rada załatwiła szereg spraw personalnych i administracyjnych.

Wstrząsy podziemne na Śląsku.

KATOWICE. W nocy z wtorku na środę odczuto na Śląsku w okręgu katowickim szereg wstrząsów podziemnych. Pierwszy wstrząs odczuto o godz. 23. 22. Wstrząs ten był dość silny. Odczuto go w Katowicach, w Bogudziecach, Zabrze i Ligocie. Drugi wstrząs odczuto o godz. 2.30 a trzeci i ostatni o godz. 4 rano. W przeciwieństwie do drugiego wstrząsu, który był słaby trzeci wstrząs był bardzo silny. Wstrząsy te jednak żadnych szkód na kopalniach nie wyrządziły. Wedle opinii miarodajnych sfer górniczych powodem tych wstrząsów jest pęknięcie moenych i grubych warstw piaskowca nad wydobywami pokładami węgla. Jeden z tych wstrząsów trwał około sekundy. Wypadków z ludźmi nie było.

Policja saarska zastrzeliła b. burmistrza.

SAARBRUCKEN „Saarbrückner Ztg“ donosi z Hostenbach, że policja tamtejsza miała aresztować b. prefekta St. Goarshausen Meyera, oskarżonego o nadużycia finansowe. Policja po wkroczeniu do domu, znalazła Meyera w piwnicy. — Meyer zagroził policjantom rewolwerem, w odpowiedzi na co policjanci dali kilka strzałów, zabijając go na miejscu. Syn Meyera, który odgrażał się policjantom, został aresztowany.

Sekwestrator we właściwej i niewłaściwej roli.

Urządnic administracji państwowej, stykający się bezpośrednio z ludnością musi posiadać duże zrozumienie rzeczywistego celu swej pracy. Weźmy np. pracę sekwestratora. Zadaniem jego jest ściągnąć w drodze egzekucji zaległe należności państwowe. Sekwestrator jest więc w zasadzie urzędnikiem, którego wysyła władza skarbowa do obywateli opieszale płacących podatki publiczne.

Ale nie zawsze obywatel, który popadł w zaległości podatkowe, jest opieszalym płatnikiem. Nie zawsze można posądzać go o złą wolę. Jakże często, zwłaszcza w obecnych trudnych czasach kryzysowych, obywatel dlatego nie zapłacił, że rzeczywiście gotówki nie miał. Sekwestrator nie może więc zgóry ustosunkowywać się do obywatela podejrzliwie i nieufnie. Musi on nie tylko dbać o martwą literę prawa, ale kierować się też dużym poczuciem sprawiedliwości, gdyż w momencie spełniania czynności sekwestratorskich spoczywa w jego rękach zarówno interes Państwa jak i interes szarego obywatela. Nie może stawać się zaporą między obywatelem a Państwem.

Odnosi się to zwłaszcza do sekwestratorów którzy stykają się z ludnością rolniczą, nie rozumiejącą często przepisów prawnych, ale obdarzoną instynktownym poczuciem sprawiedliwości.

Rolnicy — zwłaszcza drobni — nie zawsze mogą być wobec kryzysu punktualnymi płatnikami podatków. To też Państwo w zrozumieniu ich położenia zastosowało wobec nich bardzo szerokie ulgi podatkowe. Ulgi te nie są jednak równo znaczne z całkowitem przekreśleniem zaległości. Rolnik musi płacić choć drobną część swej należności. Jeśli tego nie czyni, urząd skarbowy posyła do niego sekwestratora, by na miejscu sprawdził, czy można od danego obywatela ściągnąć tę część zaległej należności.

A jak jest w rzeczywistości?

Sekwestrator często przychodzi z powziętym zgóry postanowieniem ściągnięcia za wszelką cenę należności, choćby to miało zniszczyć rolnika, a Państwu przynieść jednorazowy nikły dochód. Taki sekwestrator nie jest dobrym urzędnikiem, gdyż przynosi Państwu szkody.

Rolnik, któremu zlicytowano ziarno przeznaczane na siew, lamentuje, zwraca się do gminy, do kółek rolniczych, spółdzielni i... otrzymuje pożyczkę od Państwa na zakup ziarna siewnego. To są t. zw. kredyty siewne każdego roku rozdzielane między uboższych włościan.

Zrozumiałe jest, że Państwo podwójnie traci. W licytacji ziarno zostaje sprzedane poniżej ceny rynkowej, a na wiosnę, gdy zboże jest droższe, trzeba udzielić rolnikowi pożyczki, by nabył ziarno po pełnej cenie. Pożyczona rolnikowi gotówka powinna przynosić procent. Rolnik, który jest w takiej nędzy, że trzeba było mu zabrać na zapłatę zaległych należności ziarno siewne, zaciągając pożyczkę popada w dalsze długi i niewątpliwie procentu od tej pożyczki płacić nie będzie. Oto są skutki.

Drugi przykład. Sekwestrator zabiera matorolnemu jałowkę, która za pół roku np. miała już przynosić dochód w postaci mleka. Rolnik liczył na ten dochód. Lepiej zaczęłoby mu się powodzić i chociaż parę złotych miałyby wolińskich na spłacenie zaległości. Odebranie mu jałowki przekreśla i jego rachuby i odbiera Państwu stały dochód, któryby mogło mieć.

Przykładów papierowego załatwiania przez sekwestratorów ich funkcji, zwłaszcza zaś na wsi, można by dużo mnożyć. Powiedzmy otwarcie, że sekwestrator taki nie jest czynnikiem pozytywnym z punktu widzenia zarówno państwowego jak i społecznego. Zasiewa on w duszy rolnika rozgoryczenie w stosunku do władzy, w stosunku do Państwa, pogarszając jednocześnie i tak już złą sytuację materialną na wsi.

Szpiegostwo wewnętrzne.

BERLIN. Z początkiem r. 1935 wydane zostały dwa charakterystyczne okólniki władz niemieckich, z których pierwszy wzywa członków partii narodowo-socjalistycznej do zwracania w kawiarniach i restauracjach bacznej uwagi, na rozmowy jakie prowadzą w lokalach tych gości, przyczem uważać mają, czy w rozmowach tych nie czynią gości jakichś obelżywych uwag pod adresem rządu niemieckiego. Gdyby fakt taki zaszedł, członkowie partii narodowo-socjalistycznej mają natychmiast zrobić doniesienie do tajnej policji państwowej.

Drugi okólnik nakazuje dozorcóm kamienie w Niemczech składanie do 14 dni raportów, odnoszących się do lokatorów. Dozorca członek partii narodowo-socjalistycznej, musi donieść, czy lokatorzy wywieszają chorągwie hitlerowskie i czy biorą udział w zgromadzeniach narodowo-socjalistycznych. Jednocześnie zwracać ma uwagę na lokatorów, podejrzanych politycznie, badając przedewszystkiem, kto ich odwiedza i czy przypadkiem nie odbierają jakichś podejrzanych przesyłek.

Premjer Kozłowski odwiedzi Gdańsk.

WARSZAWA. Na wiosnę bieżącego roku premier polski profesor Kozłowski rewizytował bieżący prezydenta senatu gdańskiego Greisera w Gdańsku.

Dziesiąty Marzec.

19 P O W I E Ś Ć.
(Ciąg dalszy).

Ale cieszyłbym się bardzo, gdybyś w przyszłym tygodniu — powiedzmy w środę, przyjechał tu do mnie. Ja tymczasem dowiem się bliższych szczegółów o stosunkach stryja i o majątku jaki po nim odziedzicze. O piątej wychodzi ztąd pociąg do Londynu, możesz tym jechać.

Zgodziłem się na to. Pozostawało mi jeszcze tyle czasu, że mogłem się przejść — postanowiłem więc obejrzeć sobie we dniu domek na bagnisku.

Rogeroi nic o tem nie wspominałem. Otwarcie mówiąc wstyd mi było przyznać mu się, że głos kobiety tak mnie zajął, że nie lekłem się dalekiej drogi w wątpliwej nadziei usłyszenia raz jeszcze tego głosu i dowiedzenia się, kim była moja nieznajoma.

Nie wierzę w miłość na pierwszy rzut oka — jest to śmieszna trwoga, prawdziwa bowiem miłość powstaje mniej z patrzenia na piękną twarz jak z sympatii pokrewnych dusz. Ale zdarza się często, że jakaś twarz dziwną w nas budzi sympatię, lub że czyjś głos nadzwyczaj miłe sprawia na nas wrażenie.

Pociąg bez maszynisty pędził z szybkością 110 km. na godzinę.

LONDYN. Z szybkością 110 km/godz. jechał pociąg pośpieszny Londyn — Leicester przez całe 40 km, a nikt nie wiedział, że pociąg jedzie bez maszynisty.

Straszliwa w swych skutkach tragedia rozegrała się w chwili, gdy maszynista wszedł na wóz z węglem, celem nabrania opału. W tym momencie pociąg przejeżdżał właśnie pod mostem, którego przęsła odcięły maszyniście głowę. Pociąg jechał dalej. Na lokomotywie znajdował się tylko palacz, który przez kilka chwil nie wiedział o wypadku. Gdy wreszcie zobaczył oderwane od głowy pokrwawione zwłoki maszynisty, uległ silnemu atakowi nerwowemu. Dopiero po przyjsciu do przytomności zatrzymał pociąg, zapobiegając w ten sposób okropnej katastrofie.

Ille Francję kosztuje afera Stawiskiego.

PARYŻ, 23. 1. Straty, jakie poniosła drobna oszczędność wskutek machinacji Stawiskiego wynoszą łącznie 47.774.000 franków. W sumie tej nie uwzględniono jednak strat towarzystw asekuracyjnych, które obliczają na 150 mil. zł. „Paris Midi” oblicza, iż koszt utrzymania parlamentarnej komisji śledczej dla afery Stawiskiego wynosi dotychczas 6 i pół mil. fr.

Gdy się wybierałem na przechadzkę, myślał Roger, że mam zamiar powtórnie zwiedzenia miejsca krwawego dramatu. Zostawiłem go w tem przekonaniu.

Na szczęście nie padało dziś, lecz zimno było i wietrzno. Szedłem prędko i zatrzymałem się dopiero przed drogowskazem, na którym stał napis: „Do Cranby-Croft”. Owego wieczora w ciemności nie widziałem go. Nprzeciwko, na małym wzgórzu ujrzałem teraz też budynek kamienny, niżej zaś, wpół ukrytą za drzewami kaplicę, której próżne jamy okien wyglądały jak jamy oczne trupiej czaszki. Bliżej drogi stał w modnym stylu zbudowany dom i stajnia — była to willa Cranby. I tak obejmowałem wzrokiem siedzibę Fultonów, osławioną kaplicę i mieszkanie sir Karola.

W około głęboka panowała cisza. Mimo woli stawiałem sobie pytanie: czy może być, aby przedwczoraj znalazł śmierć człowiek w sile wieku w sposób niewytłumaczony — tutaj, w tej ciszy wiejskiej, w tem uroczem ustroniu?

Dla braku czasu musiałem się wyrzec obejrzenia miejsca nieszczęścia i zwróciłem się zaraz na nierówną, kamienistą drogę, wiodącą poprzek bagna. Wkrótce stanąłem przed domkiem — a raczej przed nawpół zapadłą chatą, której słomiany dach był tu i owdzie zerwany wichrem. Nizki parter mógł zawierać najwy-

Kronika.

Nowemiasto, dnia 25. stycznia 1935 r.

Piątek Nawrócenie św. Pawła Ap.
Sobota Polikarpa B. M. Pauli Wd.
Niedziela Jana Złotoustego

Słońca: wschód o godz. 7.27 zachód o godz. 16.09

Składki członkowskie od większej własności rolnej.

Powołując się na § 15 statutu Towarzystwa Rolniczego Powiatowego, wzywamy wszystkich pp. członków naszych gospodarujących na obszarze powyżej 50 ha ażeby najpóźniej do dnia 1. II. 1935 uregulowali przypadające składki członkowskie.

Zaznaczamy, że stosownie do § 16 statutu T. R. P. winny być składki członkowskie opłacane najpóźniej do dnia 1. X. 34 pod rygorem ściągnięcia składki za mandatem pocztowym.

Ponieważ drobni i średni rolnicy i członkowie T. R. P. już przeważnie składkę swą opłacili a nieregulowanie składek przez większą własność hamuje w dużym stopniu pracę i rozwój Towarzystwa Rolniczego, wobec tego będziemy zmuszeni wszystkich tych członków, którzy do dnia 1. II. 35 nie opłacą swych składek wymienić w lokalnej prasie oraz z T. R. P. wykluczyć.

Wobec powyższego Towarzystwo Rolnicze Powiatowe prosi o dotrzymanie terminu zapłaty, a w razie gdyby jednorazowa zapłata składek nastąpiła trudności prosimy zwrócić się do T. R. P. z odpowiednim wnioskiem o niżenie wzgl. rozłożenie składki.

T. R. P.

Z miasta i powiatu.

Otwarcie ruchu kołowego na drodze wojewódzkiej Nowemiasto — Grudziądz.

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że z powodu wykończenia korony robót ziemnych na drodze, prowadzącej w kierunku Grudziądza przez las w Wardęgowie otwieram z dniem 20. stycznia 1935 r. ruch kołowy na tejże drodze.

Nowemiasto, dnia 22. stycznia 1935 r.

Nr. 92 W. P.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
(—) Dr. W. Tomeczyński, Starosta Powiatowy.

Wielka zabawa taneczna.

Nowemiasto. Wielką zabawę taneczną urządza w dniu 2-go lutego b.r. KOMITET RODZICIELSKI przy Gimnazjum w Nowemmieście. Udział w zabawie zapowiedziano szereg wybitnych osób przyjezdnych i oficerów. Umiąć zabawę będzie najlepszy zespół muzyki wojskowej.

Zabawa ma dwa cele:
1) dać miłą i godziwą rozrywkę dla czcigodnych i pięknych naszych Pań oraz miłych Panów, którzy na zabawę przybędą,
2) zebrać nieco grosza na rzecz niezamożnej młodzieży.

Komitet prosi wszystkich mieszkańców Nowemmiasta i naszego powiatu o łaskawe poparcie tych usiłowań. Zawiadamiamy równocześnie, że wszyscy członkowie Zarządu Komitetu Rodzicielskiego zobowiązali się do poparcia zabawy w dniu 3-go lutego urządzonej przez Stowarzyszenie św. Wincentego a Paulo ze względu na szlachetny cel tej zabawy. Równocześnie Komitet Rodzicielski prosi swoich członków o poparcie tej zabawy. Zasnąca przytem, że jakkolwiek tylko jeden dzień przegradza obie zabawy, to Komitet Rodzicielski nie chce widzieć w Organizatorach zabawy w dniu 3-go lutego konkurentów a widzi wartościowych ludzi i ich szlachetny cel.

Ponieważ organizacja obu zabaw posunięta jest tak daleko, że bezwarunkowo nie można żadnej z nich przłożyć na inny dzień, to też Komitet Rodzicielski widzi jedyne wyjście z tej sytuacji wydania tej odezwy do czytelników miejscowej prasy z prośbą o łaskawe poparcie obu zabaw.

ZA KOMITET RODZICIELSKI:
Sekretarz. (—) A. Zakrzewski Prezes, (—) W. Nowaczyk

108 osób wyniosł przyrost w roku 1934 w Nowemmieście.

Dnia 1. stycznia r. b. liczba mieszkańców miasta naszego wynosiła 4704 osoby. Naturalny przyrost ludności w roku ub. wyniósł 132 osoby. Zgonów w roku ub. było 103. Nadwyżka urodzin nad zgonami wyosiła zatem 29 osób. W ogólności przyrost ludności w r. 1934 wyniósł 108 osób.

żej dwie małe izby, nad którymi wznosił się bezpośrednio dach. Mur kruszył się wszędzie, brudem zaś i pyłem pokryte szyby w oknach były potłuczone. Mały ogródek przedstawiał również smutny widok, płot był połamany i drzwi wisiły na jednej tylko zawiasie. Rzadko kiedy zdarzyło mi się widzieć takie opuszczenie i nieład, graniczące prawie z nędzą.

Nacisnąłem kłamkę, zastukałem we drzwi, lecz nikt mi nie otworzył. Obszedłem chatę z wszystkich stron, pukałem w pozostałe szyby, wołałem głośno, aby mi otworzono — nikt jednak nie odpowiadał mi na to. Zdawało się, że chaty nie jest zamieszkała, a przecież widziałem wczoraj wychodzącą z niej dwie kobiety.

Myślałem o młodej dziewczynie, stojącej tutaj wczoraj, i mimowoli spojrzałem na ziemię, na której znajdowały się jeszcze wyraźne ślady jej stóp. Ulegając chwilowemu popędowi, schyliłem się, aby ślady te zbadać dokładniej. Moja nieznajoma miała buciki wązkie, na wysokich obcasach, a więc nie mogła to być wiejska dziewczyna! Podnosząc się ujrzałem głowę jakąś za płotem ogrodowym — wprowadzie przez kilka tylko sekund, znikła bowiem natychmiast lecz widok jej bardzo nieprzyjemnie sprawił na mnie wrażenie. Nie lubię gdy mnie ktoś potajemnie obserwuje.

C. d. n.

Obchód rocznicy Powstania Styczniowego 1863 r.

Federacja Polskich Związków Obrońców
Zarząd Powiatowy w Nowemmieście

urządza w sobotę dnia 26. stycznia 1935 r. o godz. 19.30 (7.30 wiecz.) na sali Hotelu Centralnego w Nowemmieście
A K A D E M J E

KU CZCI POWSTANIA STYCZNIOWEGO 1863 ROKU.

Program:

- 1) Słowo wstępne.
- 2) Deklamacja.
- 3) Przemówienie.
- 4) Deklamacja.
- 5) Spiew Chóru „Harmonja”.
- 6) Przedstawienie teatralne Koła Miłośników Sceny p. t. 10-ty Pawilon.
- 7) Ogólny śpiew „Boże coś Polskę”.

W przerwach koncert orkiestry. Uprasza się Szanowne Obywatelstwo o wzięcie gremjalnego udziału w tej uroczystości.
Z A R Z Ą D.

Ceny miejsc: siedzące 50 gr. Wstęp na salę 25 gr.

Odbiór bekonów.

Nowemiasto. Odbiór bekonów w Nowemmieście odbędzie się 29 stycznia 1935 r. (wtorek) według następującej kolejności:

Tylce godz. 6.30. Zajęczkowo 6.50, Niem. Brzozie 7.10, Małe Bałówki 7.20, Kurzętnik 7.35, Lekarty 7.50, Marzęcice 8.10, Mikołajki 8.25, Mroczo 8.45, Nowemiasto 9.00, Nowydwór 9.30,
(—) Inż. Zdzisław Włodek.

Oddział P. Z. P. Z. w Nowemmieście.

Dowiadujemy się, że w ostatnich dniach Państwowe Zakłady Przemysłowo Zbożowe urządziły Oddział swój w Nowemmieście. Powstanie tego oddziału witamy ze szczerem zadowoleniem, gdyż jak się zdaje, będzie on upoważniony do skupowania zboża, co niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia zbytu na płody rolnicze.

Kierownikami Oddziału zostali pp. dr. Poniecki i Ignacy Sikorski z Rakowic. Składy mieszczą się w dawniejszej suszarni przy drodze do Lubawy.

Z życia tutejszego gimnazjum.

Nowemiasto. We wtorek, dnia 22 bm. na ostatniej lekcji przedpołudniowej odbył się w auli tutejszego Gimnazjum uroczysty poranek, poświęcony upamiętnieniu Powstania Styczniowego i przejęcia Pomorza przez Polskę.

Dyrektor Zakładu, prof. Dr. Komassa, otwierając uroczystą Akademię, podkreślił związek logiczny, który istnieje między Powstaniem Styczniowym a objęciem w posiadanie Pomorza przez władze polskie: Powstanie wykazało żywotność i siłę Polaków, rozbudziło ducha Polski i spotęgowało dążenie do własnego Państwa, walcząc o Polskę w granicach z przed 1727 r. o Polskę z dostępem do morza o Polskę demokratyczną.

Słumienie Powstania zniszczyło wprawdzie te nadzieje, ale po przeszło pięćdziesięcioletniej przerwie zostały one urzeczywistnione dzięki miłości ojczyzny i wielkiemu genjuszowi Pana Marszałka Piłsudskiego, zaś pomoc Jego wysiłku i trudów sięgnęło Pomorze a z niem cała Polska przez akt objęcia w swe posiadanie odwiecznych ziem polskich.

Następnie wygłosiła referat uczennica Szpanilówna o przyczynach Powstania Styczniowego i jego ocenę przez Pana Marszałka Piłsudskiego, który z niego czerpał swe siły do walki z wrogami o Polskę.

Po odśpiewaniu przez chór pieśni: „O Polski Kraju”, wygłosił drugi referat uczeń Małkowski na temat: „Uzyskanie Pomorza przez Polskę”. W referacie tym przedstawiono obraz tęsknoty za wojskiem polskim i za połączeniem się z Macierzą, z której to tęsknoty wyrosły granitowe słupy graniczne i zaślubiny z morzem na wieki.

Na zakończenie P. Dyrektor Zakładu, podkreślwszy najwartościwsze myśli, poruszone przez prelegentów, zakończył ten skromny, a tak podniosły poranek okrzykiem na cześć P. Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego, poczem odśpiewano Hymn Państwowy.

Loterja fantowa w Lubawie.

Szanownemu Obywatelstwu miasta, Lubawy i okolicy uprzejmie zwracamy uwagę na to, że część wygranych loterji fantowej, którą urządza Stowarzyszenie Pań Miłosierdzia św. Wincentego a'Paulo w Lubawie dnia 10 lutego b. r. w sali Hotelu pod Orłem (p. Kowalskiego) o godz. 16-tej jest wystawiona w składzie cukierków p. Marji Balewskiej przy ul. Kościelnej.

Założenie towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia” w Radomnie.

Radomno. W zrozumieniu potrzeb kulturalnych tutejszego środowiska zwołał kierownik szkoły p. Michalski zebranie młodzieży pozaszkolnej i założył w dniu 12. grudnia 34 r. towarzystwo śpiewacze „Lutnia”, którego brak dotychczas dawał się dotkliwie odczuwać na terenie tej gminy. Do towarzystwa tego podczas zebrania dała się zapisać pokaźna liczba pań i młodzieńców, którzy odtąd pomimo intryg i szykan pewnej, nawet wpływowej osobistości, ochoczo i z zapalem śpieszą na ćwiczenia, odbywające się narazie raz w tygodniu. Podczas zebrania organizacyjnego wybrano z pośród zapisanych członków — zarząd w następującym składzie: dyrygentem został założyciel towarzystwa — p. Michalski, prezesem oraz

od 29 I. do 15. II. 1935 r.

w firmie

„BŁAWAT”

B. GĘSTWICKI - NOWEMIASTO n. Drw.

TELEFON NR. 75. — RYNEK NR. 17.

Nadzwyczajna okazja taniego zakupu. Proszę zwrócić mój skład bez przymusu kupna.

Napewno każdy się przekona o doborowych towarach po rzeczywiście bajecznie niskich cenach. Proszę również zwrócić uwagę na okna wyst.

płótna białe szer. ca. 70 już od	0,50 zł.	Hafty bieliżniane już od	0,05 zł.
„ „ „ „ 80 „ „	0,60 zł.	Koronki klockowe już od	0,05 zł.
„ „ „ „ 90 „ „	0,70 zł.	Chusteczki białe do nosa już od	0,10 zł.
„ „ „ „ 140 „ „	1,10 zł.	Koszule damskie białe już od	0,90 zł.
„ „ „ „ 160 „ „	1,25 zł.	Koszule męskie białe już od	2,45 zł.
Firany białe szer. ct. 70 już od	0,35 zł.	Koszule męskie wierz. już od	3,45 zł.
Barchany białe szer. ca 65 już od	0,65 zł.	Koszule męskie kolor.	2,95 zł.
Pościelowe kolor. kraty	0,55 zł.	Pończochy damskie już od	0,55 zł.
Pościelowe kol. kraty szer. ca. 160 już od	1,25 zł.	Fartuchy dla dzieci już od	0,80 zł.
Surówki (nesel)	0,45 zł.	Rękawiczki damskie i męskie tryk.	0,80 zł.
Kołdry kol. na łóżka	2,70 zł.	Podstanniki damskie białe już od	0,50 zł.
Fartuchowe kol. ca. 100 już od	0,85 zł.	Swetry dzieciinne już od	1,50 zł.

Resztki za bezcen Art. D. M. C. we wszystkich kolorach stałe na składzie.

TOWARY ZIMOWE i KONFEKcja niżej ceny kosztu, zaś na inne 15% rabatu za gotówkę.

Prowadzę towary metrowe pochodzące z pierwszorzędnych fabryk krajowych jak: Scheibler i Grohman, Krusche Ender, Czczowiczka, Zyrardów, Widzewska Manufaktura,
— — — — — Horaki i t. d. — — —

Pamiętaj, że naprawdę kupujesz coś taniego i zawsze dobrego, dlatego spiesz po zakupy

DO „BŁAWATU“ B. Gęstwickiego.

Wielki wybór!

ściśle stałe ceny.

R a b a t y !

zast. dyryg. — nauczyciel z Pustek p. Hering, zast. prezesa — p. Dreszler, sekretarką — p. Bartkowska, skarbnikiem — p. Zuchowski Br. Ponadto wybrano z pośród obecnych członków sąd honorowy w następującym składzie: pp. Jadanowska J., Wujczykówna J., Szymański Maksymilian.

Z dotychczasowego regularnego i stałego uczęszczania członków na ćwiczenia można żywić nadzieję, że zapal ich i ochota nietylko że nie ochłoną, ale zdolne będą wynieść i poprowadzić nowozałożoną organizację na pożądaną wyżyn rozwoju, a wszelkie próby wprowadzenia fermentu czy rozdzwiku w niej, okażą się bezskuteczne. Zatem nowej placówce kulturalnej „Szczęść Boże“! Oby rozwijała się i potęgowała i oby rozkrzewiała pięknymi naszymi pieśniami polską kulturę!

Wybory do rad gminnych w powiecie lubawskim.

Starosta Powiatowy Lubawski w dniu 24 bm. zarządził wybory do rad gminnych na dzień 1 lutego br. o godz. 8 rano. w gminach: Krotoszyny, Marzęcice, Nowemiasto wieś i Gryżliny. Przewodniczącym gminnych komisji wyborczych na wyżej wymienione gminy mianowani zostali pp.: Tomasz Bassak z Bielici, Jan Ewertowski z Mikołajk, Jan Łukaszewski z Bratjana i Augustyn Serożyński z Lekart.

Gminy podzielone zostały na kilka okręgów i tak: Gmina Krotoszyny na 2 okręgi w Krotoszynach i Szwarenowie. Przewodniczącym okręgowych komisji wyborczych są pp.: Wasąg z Krotoszyn i Wolski ze Szwarenowa.

Gminę Marzęcice podzielono na 3 okręgi: Marzęcice, M. Bałówki i Otręba. Przewodniczącym zostali pp.: Mazerski z Marzęcic, Konera z M. Bałówek i Jarzębowski z Tereszewa.

Gminę Nowemiasto podzielono na 2 okręgi: Tylce i Bratjan. Przewodniczącymi zostali pp. Tadeusz Balicki z Bratjana i Antoni Iwankowski z Tyliczek.

Gminę Gryżliny podzielono na 3 okręgi: Nowydwór-Chrośle, Skarlin-Lekarty i Radomno-Jamielnik. W gminie tej odbędą się wybory jednak tylko w 2 pierwszych okręgach, w których przewodniczącymi zostali pp. Czarnecki Maks. z Nowogodworu i Binerowski ze Skarlina. W trzecim okręgu wybory odbędą się później.

Osobiste.

Z dniem 31 stycznia br. przechodzi na własną prośbę w stan spoczynku dotychczasowy burmistrz Nowogodworu p. Franciszek Kurzętkowski z dniem tym agendy urzędowe powierzone zostaną wiceburmistrzowi p. Wacl. Nowaczykowi.

Pan burmistrz Kurzętkowski urząd burmistrza w naszym mieście przejął po długoletniej pracy w sądownictwie, gdzie w chwili odzyskania niepodległości należał do rzędu organizatorów Sekretariatów Sądowych. Mimo trudnych warunków pan burmistrz Kurzętkowski urząd swój spełniał z pożytkiem dla miasta, wywiązując się ze swego zadania ku zadowoleniu władz przełożonych. W chwili, gdy pan burmistrz Kurzętkowski odchodzi w dobrze zasłużony stan spoczynku, życzymy Mu, aby w zdrowiu i pomyślności żył jeszcze długie lata.

Przypadkowe odnalezienie skradzionych rzeczy.

Radomno. W niezajętej stajni na plebanie w Radomnie znalazł robotnik rolny Kowalkowski, pracujący u ks. proboszcza Gregorkiewicza, 2 worki pod korytem napelnione jakimś przedmiotami. We workach tych znaj-

dowały się 2 pierzyny, 4 poduszki i 2 spodki. Znalezione pościel jak stwierdzono, należy do uszkodzonej Jabłońskiej Anastazji z Radomna, której odnalezione rzeczy zwrócono.

W dniu 19. I. b. r. miejscowa policja przeprowadziła szereg rewizji całego niezajętego zabudowania plebani. Znalezione wszystkie pozostałe przedmioty jak garderobę i bieliznę, skradzioną swego czasu w nocy z 30 na 31 grudnia 1934 r. Jabłońskiej Anastazji w Radomnie. Poszkodowana odebrała z powrotem skradzione mienie.

Ogólnie przypuszcza się, iż kradzieży garderoby i bielizny dokonali robotnicy pracujący na plebanie. Dochodzenia policyjne w toku.

Srebrne gody małżeńskie.

Mikołajki. W dniu dzisiejszym obchodzą uroczystość srebrnych godów małżonkowie Janostwo Ewertowscy z Mikołajk.

Zacnym i ogólnie poważanym Jubilatom składamy ze strony Redakcji gazety serdeczne „Szczęść Boże” oraz życzenia szczęśliwego dalszego pożycia.

Aresztowanie zbrojca.

Wonna. W tych dniach przytrzymał został przez policję robotnik Józef Zalewski z Wonna. Jak się okazało, wymieniony w czasie od czerwca do grudnia ubiegłego roku dopuszczał się czynów lubieżnych i nierządu na nieletniej Marcie Grzywaczówny, lat 18 z Wonna. Powiadomiony o powyższym prokurator w Grudniadzu, wydał polecenie przytrzymania podejrzanego o doprowadzenie do Sądu Grodzkiego w Lubawie z równoczesnym wnioskiem o tymczasowe aresztowanie.

Ruch Towarzystw.

Zebranie Cechu Piekarskiego.

Nowemiasto. Dnia 6. lutego b. r. o godz. 3-ciej po poł. w lokalu p. Jabłońskiego, odbędzie się Walne Zebranie Cechu Piekarskiego. Obecność wszystkich członków konieczna. W razie nieprzybycia dostatecznej ilości członków odbędzie się drugie zebranie 10 minut później bez względu na ilość członków obecnych.

Walne zebranie Zw. Inwalidów Wojenn.

Mroczo. Nadzwyczajne walne zebranie Związku Inwalidów Wojennych Mroczo odbędzie się w niedzielę, po nabożeństwie na salce p. Chechłowskiego. ZARZĄD.

Zebranie Legionu Młodych.

Nowemiasto. Zebranie Legionu Młodych odbędzie się w niedzielę dnia 27. stycznia bież. r. o godzinie 14-tej w Gimnazjum.

Bacność P.P. Pszczelarze.

Nowemiasto. Podaje się do wiadomości członkom tutejszego towarzystwa pszczelarzy, iż poświadczenia sołtysów dotyczące ilości posiadanych rojli składać należy u skarbnika p. Wardowskiego do dnia 5. lutego b. r. Równocześnie z tem uiszczyć należy składkę członkowską na cały rok 1935 w kwocie 2 zł, oraz opłatę za cukier ulgowy, jak dotąd, po 50 gr. za kg, licząc na rój 2 kg. Przepisowe formularze na poświadczenie sołtysów odebrać można u p. Kujawskiego w Nowemmieście.

KAĆIK PORAD PRAWNYCH.

Panu F. Z z R.

W sprawie o obrazę córki pańskiej, winien Pan wytoczyć wpieryw skargę do Sędziego Rozjemczego na wieś Radomno. Świadectwo ubóstwa może być P. udzielone przez Sąd, po stwierdzeniu przez miejscowego wójta pańskiego stanu majątkowego.

Skup obligacji Pożyczki Narodowej.

Obligacje Pożyczki Narodowej są w posiadaniu szerokiej warstwy społeczeństwa. Niewątpliwie zainteresuje naszych Czytelników zagadnienie, które zamierzam omówić, a mianowicie, czy właściciele obligacji, o ile znajdują się w bardzo ciężkiej sytuacji życiowej, wymagającej zrealizowania wszelkich posiadanych oszczędności, a więc i oszczędności ulokowanych w Pożyczce Narodowej, będą mogli je zrealizować.

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej może w wypadkach gdy subskrybent:

- utracił w zupełności źródło zarobkowania,
  - został dotknięty klęską żywiołową, lub ciężkimi wypadkami losowymi (powodzi, pożar, śmierć, długotrwała choroba), udzielił zezwolenia albo na skup obligacji, albo na zastaw indywidualny.
- W celu otrzymania takiego zezwolenia należy złożyć umotywowane podanie do Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej, przyczem prawdziwość okoliczności powołanych w podaniu musi być stwierdzona w podaniach:
- pracowników państwowych i przedsiębiorstw państwowych, oraz pracowników samorządowych — przez ich władze służbowe,
  - prywatnych pracowników umysłowych — przez Rady Okręgowe Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych,
  - pracowników fizycznych bezrobotnych — przez Urzędy Pośrednictwa Pracy,
  - rzemieślników — przez Izby Rzemieślnicze,
  - przemysłowców i kupców — przez Izby Handlowo-Przemysłowe,
  - rolników — przez Izby Rolnicze ewentualnie przez Urzędy Gminne.

Do opinijowania podać we wszystkich wliczonych wypadkach, jak i w wypadkach niewymienionych, powołane są również lokalne władze administracyjne.

W podaniach należy szczegółowo wymienić Nr. Nr. i odeinki obligacji Pożyczki Narodowej, ponadto należy wyraźnie w podaniu zaznaczyć czy chodzi o sprzedaż czy też o zastaw obligacji.

Parcelacja majątków na Pomorzu.

Urząd Wojewódzki Pomorski ogłasza, iż Panowie Starostowie przystąpili obecnie do parcelacji następujących majątków:

1. Hansfelde pow. grudziądzki	155 ha
2. Małe Lniska pow. grudziądzki	148 ha
3. Białachowo pow. grudziądzki	126 ha
4. Świecie pow. grudziądzki	
5. Jeleniec pow. chełmiński	338 ha
6. Stolno pow. chełmiński	195 ha
7. Józefkowo pow. chełmiński	310 ha
8. Krusin pow. chełmiński	139 ha
9. Suchorączek pow. sępoleński	
10. Sypniewo pow. sępoleński	360 ha
11. Płońnica pow. działowski	124 ha
12. Straszewo pow. działowski	181 ha
13. Góra pow. kościerski	328 ha
14. Niedamowo pow. kościerski	133 ha
15. Borkowo pow. tczewski	63 ha
16. Janiszewo pow. tczewski	326 ha
17. Swaróżyn pow. tczewski	701 ha
18. Kłanino - Polchówko pow. morski	69 ha
19. Celbowo pow. morski	31 ha
20. Rekowo pow. morski	174 ha
21. Leśna Jania pow. starogardzki	187 ha
22. Rynkówko pow. starogardzki	270 ha
23. Zamarte pow. chojnicki	187 ha
24. Jastrzębie pow. świecki	353 ha
25. Gawroniec pow. świecki	490 ha
26. Milewo pow. świecki	145 ha

Zgłoszenia na nabycie ziemi składać należy na przepisowych formularzach, które bezpłatnie wydają wszystkie Starostwa. Zgłoszenia te składane należy do tego Starostwa, na którego terenie dany majątek się znajduje.

Po wszelkie informacje co do warunków nabycia ziemi należy zwracać się tylko do każdego najbliższego Starostwa Powiatowego na Pomorzu. Zwracanie się o informacje lub o nabycie ziemi bezpośrednio do Urzędu Wojewódzkiego jest bezprzedmiotowe.

Koszty postępowania rozjemczego w rolnictwie.

WARSZAWA. Z dniem 22 bm. weszło w życie rozporządzenie ministra rolnictwa w sprawie opłat i kosztów postępowania przed urzędami rozjemczymi do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

W myśl tego rozporządzenia opłaty w postępowaniu przed urzędami rozjemczymi są następujące: wpis opłata kancelaryjna i koszty postępowania.

Od wniosku o wszczęcie postępowania wpis stały wynosi w postępowaniu przed Wojewódzkim urzędem rozjemczym 30 zł., a przed powiatowym urzędem rozjemczym 5 zł.

Wpis stosunkowy pobiera się od wniosku o wszczęcie postępowania, w kwocie 1 1/2% wartości przedmiotu postępowania, przyczem każde rozpoczęte 100 zł. tej wartości liczy się za pełne. Jeżeli wartość przedmiotu postępowania przewyższa kwotę 50.000 zł. wpis stosunkowy wynosi od pierwszych 50 tys. zł. 750 zł. a od nadwyżki 1 proc.

Suma wpisu stosunkowego nie może wynosić w powiatowym urzędzie rozjemczym mniej niż 2 zł. a w woj. urzędzie rozjemczym mniej niż 10 zł.

Ponadto pobierane są koszty postępowania jako należności świadków, biegłych i tłumaczy, koszty doręczeń wezwań ogłoszeń w pismach itd.

Targowali się z tonącym o zapłatę!

Przemysł. Onegdaj wydarzył się na Sanie wypadek krew w żyłach mrozący.

Dla skrócenia sobie drogi przechodził przez San chłopak z Zasania po lodzie. — W pewnym miejscu krucha lodowa załamała się i chłopak wpadł do wody.

Trzymając się rękoma pękającej powłoki lodowej, począł tonący wołać o pomoc.

Na brzegu stali dwaj osobnicy, którzy zamiast pospieszyć mu z pomocą, poczęli wypytwać tonącego czy ma przy sobie pieniądze i zarządali zapłatę w wysokości 15 złotych za wyratowanie!

Ponieważ chłopak oświadczył, że pieniędzy przy sobie nie ma, osobnicy poczęli się zeń naigrawać!

Krzyk tonącego usłyszeli jednak znajdujący się opodal na przystani harcerek młodzi harcerze, którzy natychmiast pospieszyli z pomocą tonącemu i wydobyli go z narażeniem własnego życia, łód bowiem pękał dokoła i groził załamaniem.

Szlachetny postępek przemyskich harcerzy zasługuje na uznanie.

Foka grasuje w jeziorach Kłęczańskich na Kaszubach.

Wejherowo. W jeziorach Kłęczańskich na Kaszubach, jak wiadomo, od 2 lat grasuje foka, która we znaki daje się rybostanowi, Foka we-

dług twierdzeń prasy niemieckiej, dostała się do jeziora rzekami. Ostatnio pod Połęgowym parę osób szkodnika zauważyło. Foka z piskiem wskoczyła w niezamarzniętą część jeziora. Najwymowniejszym zresztą dowodem, że foka się tam zaaklimatyzowała, jest coraz marniejszy połów oraz resztki pożartych ryb pływających na powierzchni jezior.

Program Radjowy.

Warszawa — sobota 26. I.

6.45—8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Lrakowa 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Codz. Przegląd Prasy Polskiej 12.10—13.05 Konc. zesp. Jazzowo-Salonowego 13.30 Wiadom. o eksp. polskim 15.35 Przegląd giełd. 15.45 Najnowsze nagrania na płytach 16.30 Teatr Wyobraźni z Poznania 17.00 Dumki polskie 17.50 Nowoczesny savoir vivre 18.00 Przegląd wydawn. roln. 18.10 Zycie kultur i artyst. stolicy 18.15 Duety operowe 18.45 Reportaż ze Lwowa 19.00 Wielonozela 19.20 Wiśnicz 19.30 Konc. Zesp. Harmonistów 19.45 Program na dz. nast. 19.50 Wiadom. sport. 20.00 Z dawnych operetek 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Jak pracujemy w Polsce 21.00 Konc. symfon. 21.45 Szkic liter. z Lwowa 22.00 Koncert reklamowy 22.15 Muz. tan. z dane. Paradis 23.00 Wiad. meteor. dla komun. lotn. 23.05 Kukułka wileńska 23.35 Muz. tan. 24.00—1.00 Retransmisja muz. tan. z Londynu (Tr. z Krakowa.)

Warszawa — niedziela 27. I.

9.00—10.00 Audycja poranna 10.30 Nabożeństwo z Kości. św. Krzyża w Warsz. 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krak. 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Przegląd teatr. 12.15 Transmisja z Filh. Warsz. W przerwie około godz. 13.00 Pogadanka 14.00 Konc. popul. 15.00 Zimowe zwalczanie szkodników i chorób roślin 15.15 Orkiestra banjolistów 15.25 Przegląd rynków prod. roln. 15.35 D-c. programu ork. banjolistów 15.45 Pogadanka rolnicza 16.00 Fragment z powieści 16.20 Polskie pieśni na płytach 16.45 Opow. dla dzieci starsz. 17.00—17.50 Dziś! Dziś! Dziś! Walter prosi do tańca 17.50 Badacze życia 18.00 Słuchowisko z Krakowa 18.45 Zycie młodzieży 19.00 Muz. lekka 19.35 Konc. reklamowy 19.45 Progr. na dz. nast. 19.50 Feljton aktualny 20.00 Wesoła fala 20.30 Dzień. wiecz. 20.40 Jak prac. w Polsce 20.45 O operze Neron 20.55—21.15 Transmisja z teatru „La Scala“ W przerwie 1-ej Szkic historyczny W przerwie II Wiadom. sport. ze wszyst. rozgłośni po operze Wiadom. meteor. dla komun. lotn.

Warszawa — poniedziałek 28. I.

6.45—8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krak. 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12.10 Muz. lek. 13.00 Dzień. połudn. 13.05 Płyty 15.30 Wiadom. o eksp. polsk. 15.35 Przegląd giełd. 15.45—16.45 Muz. lekka. 16.45 Lekt. jęz. niemieck. ze Lwowa 17.00 Konc. z Katowic 17.25 Skrz. poczt. 17.35 Muz. lekka 17.50 Odezyt z Poznania 18.00 Strynka poczt. roln. 18.10 Przegl. film. 18.15 Konc. zesp. 18.45 Pogadanka dla dzieci z Wina 19.00 Wędrowka mikrofonu 19.25 Chwilka społeczna 19.30 Publiczność żąda za wiele 19.45 Program na dz. nast. 19.50 Wiadom. sport. 20.00 Płyty 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 Jak prac. w polsce 21.00 Konc. symf. 21.45 Odezyt z Tornia 22.00 Konc. reklam. 22.15 Muz. tan. 23.00 Wiadom. meteor. dla komun. lotn. 23.05—23.30 Muz. tan.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 23. I. 1935. Za 100 kg. płacono	
Zyto	15,25 — 15,50
Pszonica	15,50 — 16,00
Jęczmień browarowy	20,25 — 20,75
Jęczmień jednolity	19,00 — 19,50
Jęczmień zbiorowy	18,75 — 19,25
Owies	15,25 — 15,50
Otręby żytnie	10,75 — 11,50
Otręby pszenne (grube)	10,85 — 11,35
Otręby (średnie)	15,50 — 15,75
Gorczyca	48,00 — 50,00
Groch Viktorja.	41,00 — 45,00
Groch Folgiera	32,00 — 35,00

Redaktor odpowiedzialny: Antoni Miłoszewski w Nowemmieście n. Drw.
Wydawca: Celestyn Miłoszewski w Nowemmieście n. Drw.

Sąd Grodzki w Nowemmieście n. Drw.
Kg. 180/34.

List gończy

Drzewiecki Franciszek, który skazany został:

a) w sprawie Kg. 156/34 wyrokiem Sądu tuł. z dn. 10 kwietnia 1934 r. za przestępstwo z art. 257 kk. na sześć miesięcy więzienia, b) w sprawie Kg. 180/34 wyrokiem Sądu z dnia 24 kwietnia 1934 r. za przestępstwo z art. 257 kk. na sześć miesięcy więzienia, c) w sprawie Kg. 263/32 wyrokiem tuł. Sądu z dnia 6 czerwca 1934 r. za przestępstwo z art. 257 kk. na sześć mies. więzienia zbiegł z więzienia sądowego w Starogardzie dnia 16 października 1934 r.

Personalja i rysopis:

Drzewiecki Franciszek, ur. 22 sierpnia 1914 r. w Miłokajkach pow. Lubawa, syn Jana i Marjanny z Falkowskich, wyznania rzymsko-katol. robotnik, ostatnio przed aresztowaniem zamieszkały w Buczku pow. Lubawa, wysokości — około 1,60 mtr. — włosy — blond, twarz — okrągła, postać krępa, oczy niebieskie, bez zarostu, czoło niskie, brwi łukowate, nos prosty, uszy średnie, usta średnie, uzębienie pełne bez szczególnych znaków.

Sąd Grodzki w Nowemmieście wzywa każdego, kto zna miejsce pobytu skazanego, aby natychmiast zawiadomił Władzę Sądową lub policyjną, w miarę możliwości skazanego zatrzymał i sprowadził do najbliższego sędziego lub Sądu Grodzkiego.

Sędzia Grodzki (—) Regener.

DRUKI

NA KARNAWAŁ
po najniższych cenach poleca
Drukarnia i Księgarnia - B. Miłoszewski,
Nowemmiasto n. Drwęcą — Rynek Nr. 19.

OGŁOSZENIE**Likwidatora Pomorskiej Fabryki Kazeiny**

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji.

Na zasadzie art. 268 Kodeksu Handlowego niniejszem podaję do wiadomości, że uchwałą walnego zgromadzenia spółników Pomorskiej Fabryki Kazeiny sp. z ogr. odp. wyrażoną w protokule, sporządzonym przed notariuszem Adamem Sułowskim w Warszawie w dniu 5-go listopada 1934 r. za Nr. rep. 2416 otwarta została

LIKWIDACJA

wyżej wymienionej spółki. Likwidatorem ustanowiony został adwokat Jerzy Groniowski z siedzibą w Warszawie przy Al. Jerozolimskiej Nr. 65. Wobec powyższego wzywa się wierzycieli powyższej spółki, którzy nie zgłosili jeszcze swych pretensji względem spółki, do zgłoszenia takowych w terminie, za określonym artykułem 268 Kodeksu Handlowego, na ręce likwidatora pod powyższym adresem.

(—) J. Groniowski, adwokat.

Przeprowadziłem się

do mieszkania

przy ul. Warszawskiej Nr. 16,
do domu pani Bestjanowej w Lubawie

Dr. Wierzbowski
LEKARZ.

Mieszkańcom miasta Lubawy i okolic
podaję do łaskawej wiadomości, iż

z dniem 20 stycznia 1935 r.,

osiedliłem się

w LUBAWIE RYNEK NR. 4,

dom p. Krasieńskiego), i przyjmuję pacjentów

od godz. 9—12 i 3—5

Dr. J. Dziadek

Lekarz.

Trzypokojowe
mieszkanie
do wynajęcia od 1 lutego br.
Nowemmiasto
ul. Mickiewicza 4

Pokój
ładnie umeblowany
z utrzymaniem od zaraz
do wynajęcia.
Gdzie? wskaże admin.

Prawdziwy
ser szwajcarski
poleca
STANISŁAW ROST
Nowemmiasto n. Drw.

Segregatory

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia B. MIŁOSZEWSKI, Nowemmiasto-Rynek.

Dodatek Rolniczy

Ważniejsze roboty w obecnej porze w sadzie.

Przy ładnej, lecz niezbyt mroźnej pogodzie rozpoczynamy cięcie (prześwietlanie) drzew owocowych, co polega na usuwaniu suchych gałęzi, krzyżujących się, leżących jedna na drugiej, dalej prostopadłych wiekami zwanych, starając się jednocześnie nadać drzewom formę i odstępy właściwe między piętrami korony.

U podstaw pni, przy samej ziemi odcinamy odrosty korzeniowe. Praca ta musi być wykonana ze znajomością rzeczy i zastanowieniem, którą gałąź trzeba usunąć, a które zostawić. Podczas odwilży skrobać pnie i korony drzew ze starej, martwej kory i mchu specjalną skrobanką, ale nie tak, jak to często na szosach się robi, że się korę zdrową pozdziera. Wszelkie odpadki z drzew, czyli skrobanki zebrać i spalić, by tym sposobem zniszczyć znajdujące się w nich szkodniki.

W tym celu trzeba rozkładać płachty, stare worki pod drzewami, żeby można było skrobanki zebrać.

Przy wycinaniu koron zwracać uwagę na pierścionki, które się znajdują li tylko na młodych pędach jednorocznych — są to jaja pierścienicy, bardzo niebezpiecznego szkodnika, występującego masowo, bo w jednym pierścionku znajduje się jaj do 150 sztuk. Zbierając pierścionki, trzeba je następnie spalić.

Zwróćmy też uwagę na drzewa młode napadnięte przez niszyce. By niszyce wytepić, należy użyć szcotek ryżowych lub stalowych, gdyż szkodnik jest mocno przytwierdzony do drzewa.

Oprzęty najrozmaitszych szkodników, po zebraniu za pomocą robaczniaka, t. j. specjalnego sekatora na kij — spalamy.

Po tych robotach przystępujemy do opryskiwania drzew mlekiem wapiennym całkowicie, t. j. razem z gałęziami, przy pomocy opryskiwaczy. Czas teraz, by w ogródkach zaniedbanych usunąć drzewa i krzewy dzikie, pozostawiając dobre i zdrowe. O ile drzewa młode rosną nie w swoim miejscu, to przesadzamy je z bryłą korzeniową, lub przygotowujemy do wiosennego posadzenia.

O sad trzeba specjalnie dbać, bo w stosunku do innych upraw przynosi on największe korzyści.

Jak się dowiadujemy, ma Tow. Roln. Pow. zamiar na wiosnę przeprowadzić szereg kursów opryskiwania drzew. Niewątpliwie dużo Kółek Roln. na kurs ten się zgłosi.

W ogrodzie warzywnym. W styczniu i lutym robimy przegląd kopców, dołów, piwnic z warzywami i to przy odpowiedniej pogodzie. Sprawdzamy, czy warzywa nie gniją i czy nie zmarzły. W tym okresie już nieźle płacą za warzywa i kto ma ich nadmiar, może je dostarczyć dla wojska po dobrej cenie. Przy wybieraniu warzyw, przebieramy je z nadpsutych i o ile możliwości pomieszczenia ich przewietrzamy.

Doły przy kopcach winny być porównane, żeby woda nie miała się gdzie gromadzić. Cebule w czasie dużych mrozów na strychach nakryć matami, plewami, poprzednio zgnarniając je na kupy większe.

O ile prowadzimy sadownictwo na większą skalę i na handel a brak nawozu, to powinniśmy się starać przywieźć jaknajwięcej z miasta, aby mieć gotowy na inspekt.

Wywóz bekonów polskich w grudniu r. ub.

Według ustalonych ostatnio danych w grudniu r. ub. wywieźliśmy do Anglii ogółem 1.602.282 kg. różnych przetworów mięsnych, wartości 3.240.625 zł. Największą pozycję zajmowały w tej ilości bekony, których wystaliśmy 1.358.990 kg., wartości 3.620.908 zł.

W porównaniu do grudnia roku poprzedniego ogólna ilość naszego wywozu przetworów mięsnych do Anglii zmniejszyła się o 747.640 kg. pod względem wartości, zaś o 1.182.866 zł. Zmniejszenie to dotyczy głównie bekonów. Wywóz bowiem innych przetworów mięsnych wzrósł, a wzrost ten zwłaszcza w stosunku do peklowanych przetworów mięsnych przedstawia się nawet bardzo poważnie.

Ceny uzyskiwane na rynku brytyjskim przez naszych eksporterów w grudniu r. ub. przekraczały znacznie ceny uzyskiwane przed rokiem. W grudniu r. ub. bowiem przeciętna cena centnara bekonu wynosiła 78 szylingów, a w grudniu r. 1933 tylko 63 szylingi.

Jakie było zużycie nawozów sztucznych w pow. lubawskim w sezonie wiosennym 1933-34?

W powiecie lubawskim trudniły się sprzedażą nawozów sztucznych 2 składy konsygnacyjne nawozów sztucznych, mieszczące się przy firmie „Rolnik” w Lubawie i oddziale w Nowemmieście, oraz firmy „Agra” sp. roln. handl., „Dom Roln. Handl. E Gałka, J Czajkowski i I Zieliński. Lubawa, Juljan Lewalski, Eryk Lewalski i Wacław Nowaczyk Nowemiasto oraz firma Oswald Cohn w Lipinkach.

Na wiosnę 1933/34 zapotrzebowanie na nawozy sztuczne było następujące:

Azotniaku 15,5% zużyto	70 ctr.
„ wysokoprocetowego	600 „
Nikofosu „	50 „
Saetrzaku „	510 „
Saletry sodowej	60 „
Siarczanu amonu	20 „

Razem zużyto w Sezonie wiosennym 1315 q nawozów sztucznych wobec 77,610 q na całe województwo pomorskie. Rolnicy nie stosowali wogóle wapna, saletry wapniowej oraz tomasyny tak wysoko jak i niskoprocetowej, pomimo iż znaczna część gruntów uprawnych jest zakwaszona i wymaga nawożenia wapnem.

Przy tej okazji zwraca się uwagę, że firma „Rolnik” w Lubawie i oddział w Nowemmieście przy zamówieniach gotówkowych oddaje nawozy po cenach fabrycznych.

Komunikat.

W sprawie kontraktu taryfowego w rolnictwie na rok służbowy 1935/36 wyszły

z druku orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województwa pomorskiego na rok służbowy 1935/36 (kontrakt taryfowy) i są do nabycia w Towarzystwie Rolniczym Pow. w cenie 1 zł za egzemplarz dla członków, dla nieczłonków 2 zł.

Prócz kilku formalnych zmian w kontrakcie taryfowym na rok 1935/36, skreślono kategorię IV zaciężników oraz skreślono część z wynagrodzenia gotówkowego ordynariuszów.

Pozatem polecamy pp. członkom następujące druki:

	dla czł.	dla nieczł.
1. legitymacje dotyczące pomocy leczniczej dla pracowników rolnych, leśnych i td.	0,15 zł	0,15 zł
2. Książeczki obrachunkowe	0,25 zł	0,50 zł
3. Uproszczone książeczki obrachunkowe (kartoteki)	0,15 zł	0,20 zł
4. Budżety dla robotników rolnych oraz wykazy zasiłków chorobowych i innych	0,05 zł	0,10 zł
5. Przepisy ustawy o ubezpieczeniu społecznym dotyczące rolnictwa i zawodów pokrewnych 3,00 zł		3,50 zł

Komunikat

w sprawie składek w ubezpieczeniu od inwalidztwa i na starość robotników rolnych.

Z uwagi na liczne zapytania komunikujemy pp. członkom, że na terenie województwa pomorskiego obowiązują nadal bez zmiany od dnia 1 kwietnia 1933 r. następujące składki:

- 1) Ordynariusze (deputatnicy) III kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,60
- 2) Chałupnicy (wolny robotnik) II kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,45
- 3) Zaciężnicy kat. IIa, IIb, III i IV I kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,30
- 4) Sezonowi zamiejscowi kat. I. I kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,30
kat. II i III II kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,45
kat. IV III kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,60
- 5) Sezonowi miejscowi kat. I i II I kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,30
kat. III i IV II kl. znaczek tyg. . . . . zł 0,45

Wysokość powyższych składek obliczona jest na podstawie budżetu uzgodnionego między związkami pracodawców i robotników rolnych od 1 IV. do 30 IX. 33 r. przy uwzględnieniu wartości naturalij ustalonych przez Okręgowy Urząd Ubezpieczeń w Poznaniu okólnikiem nr. 19/33 z dnia 8 IV. 1933 r.

Składki powyższe obowiązywać będą do czasu wykonania ust. 2 art. 16 ustawy scalemowej, co nastąpić ma w ciągu bieżącego miesiąca.

(—) Sojecki,
Prezes Komisji Pracy Pomorskiego Tow. Roln.

Zaraza płucna bydła rogatego w pow. lubawskim.

W Nr. 2 Obwieszczeń Publicznych z dnia 16. 1. 35 ogłoszone zostało zarządzenie Starosty Pow. Lubawskiego następującej treści: Cały powiat lubawski uznaje się za okręg zagrożony zarazą płucną bydła rogatego. Odbywanie jarmarków aż do odwołania jest zabronione. Wywożenie bydła rogatego jest zakazane. Wyrowadzenie bydła na ubój zależne jest od zezwolenia Starosty. Sprowadzanie bydła jest dozwolone, jednakże posiadacz winien zawiadomić o tem Starostwo.

Ochronne opryskiwanie drzew owocowych.

Wzorem lat ubiegłych urządza Stacja Ochrony Roślin Pom. Izby Rolniczej pod koniec lutego i na początku marca b. r. szereg bezpłatnych pokazów opryskiwania drzew i krzewów owocowych. Na pokazach tych delegat Stacji Ochrony Roślin wygłosi referat o zwalczaniu chorób i szkodników drzew owocowych i zapozna zebranych z najlepszymi sposobami zwalczania tych chorób i szkodników. Poza tem odbędzie się pokaz w sadzie, podczas którego zainteresowani zobaczą jak należy drzewa opryskiwać oraz co robić, ażeby zabezpieczyć się przed występowaniem kłesk. Pożądane jest ażeby na pokazach tych byli obecni przedstawiciele Kółek rolniczych całego powiatu, a dalej możliwie dużą ilość innych zainteresowanych tą sprawą. Przyjazd delegata Stacji Ochrony Roślin, który zabiera opryskiwacz oraz środki do opryskiwania jest bezpłatny, tak że Kółko rolnicze urządzając taki pokaz nie jest narażone na żadne wydatki. **Kółka Rolnicze, które chcą, ażeby u nich taki pokaz się odbył, winne donieść o tem w terminie do dnia 10. II. 35 r. do Tow. Roln. Pow. w Nowemmieście.**

Przysposobienie rolnicze przy oddziałach Z. S.

W myśl obowiązków statutowych ujętych w programie prac Związku Strzeleckiego, Zarząd Okręgu VIII Z. S. dołożył wszelkich starań w pracy nad doksztalceniem zawodowym członków oddziałów wiejskich przez przysposobienie rolnicze.

Doceniając znacznie, jakie ma dla państwa podniesienie oświaty i kultury rolnej wsi. Zarząd otoczył specjalną opieką pracę przysposobienia rolniczego, nawiązując jednocześnie ścisły kontakt z zainteresowanymi instytucjami rolniczymi, jak i z Inspektoratem Wojewódzkim do spraw przysposobienia Rolniczego.

Praca w p. r. przy oddziałach Z. S. na terenie woj. Pom. została rozpoczęta w roku 1932. W roku 1933 praca p. r. przybrała w jakości, jak i ilości, zdobywając sobie coraz to większe prawo bytu wśród młodzieży wiejskiej zorganizowanej w Z. S.

Z wiosną 1934 roku oddziały Z. S. zgrupowane z młodzieży rolniczej wyłoniły 64 zespoły z 584, uczniami, stającymi do pracy konkursowej w 1935 r. Przeprowadzono pracę w 46 zespołach z 413 uczniami.

Z pośród czynnych zespołów 46 z 413 uczniami przeszło na stopień wyższy zespołów 35 z liczbą 220, 11 zespołów w myśl zarządzenia Komisji Okręgowej do spraw P. R. z 193 uczniami pracę powtarza.

Podczas zakończenia prac praktycznych w b. r. kodkursiści urządzali liczne pokazy p. r. — wyprodukowanych płodów, czy też wychodowanych sztuk.

Zespoły, które przeprowadziły pracę starannie i ze zrozumieniem otrzymały nagrody za jakość pracy praktycznej i za dobre wyniki z teorii wymaganej na poszczególnym stopniu sprawności. Liczne nagrody w postaci przeważnie książek były fundowane przez Komisję Okr. p. r. lub przez samorząd.

Pierwszą nagrodę Komisji Wojewódzkiej do spraw p. r. otrzymał zespół przy oddziale Z. S. Omule pow. Lubawa.

Młodzież wiejska w Z. S. docenia akcję p. r. i należycie przystępuje do pracy, czego dowodem są liczne zgłoszenia zespołów p. r. i chętnie przybywanie przodowników na kursy p. r. urządzane przez Okręg. Komisje do spraw p. r.

Walne zebrania Kółek Rolniczych.

w pow. lubawskim na dzień 27 stycznia b.r.
Nowemiasto o g. 10-tej Radomno o g. 17-tej
Wawrowice o g. 15-tej Zajączkowo o g. 15-tej

Ewangelja

na III. niedzielę po Trzech Królach

zapisana u św. Mateusza rozdz. 8 w. 1-13.

W on czas: gdy Jezus zstępował z góry, szły za Nim mnogie rzesze. A oto zbliżył się trędowaty, i oddał Mu pokłon, mówiąc: „Panie, jeśli chcesz, możesz mnie oczyścić. I wyciągnawszy rękę, dotknął się go Jezus, mówiąc: „Chcę, bądź oczyszczony! I natychmiast uleczył go z trądu. Rzekł mu nadto Jezus: „Uważaj, byś nikomu nie mówił: lecz idź, okaż się kapłanowi, i złoż oś ofiarę, jaką przepisał Mojżesz dla ich świadectwa.

A gdy wchodził do Kafarnaum, przystąpił doń setnik i począł Go prosić, mówiąc: „Panie! Sługa mój leży w domu porażony i bardzo cierpi. Odrzekł mu Jezus: „Ja przyjdę i ulecę go. Odpowiadając zaś setnik rzekł: „Panie, nie jestem godzien, byś wszedł pod dach mój: ale rzeknij tylko słowo, a wyzdrowieje sługa mój. Boć i ja, człowiek podległy władzy, mam żołnierzy pod sobą; i gdy powiem temu: „idź“ — to idzie: a tamtemu: „pójdź“ — to przychodzi, a

sludze memu: „czyni to“ — to czyni. Słyszając to, Jezus zdziwił się i rzekł do otoczenia swego: „Zaprawdę, powiadam wam, tak wielkiej wiary nie znalazłem w Izraelu. To też powiadam wam, że wielu przyjdzie od wschodu i zachodu, i zasiądą z Abrahamem, Izaakiem i Jakóbem w królestwie niebieskim: a synowie królestwa wyrzuceni będą przez do ciemności; tam będzie płacz i zgrzytanie zębów. A do setnika rzekł Jezus: „Idź! — i jakoś uwierzył, niech ci się stanie! — I w tejże godzinie sługa ozdrowiał.

Wykład

Trąd w ewangelji to zawsze obraz grzechu a trędowaty to obraz człowieka grzesznego albo ludzkości nawiedzanej obrzydliwym trądem grzechu. Ludzie byli wobec strasznego trądu bezsilni. Leczył go tylko Pan Jezus, Bóg wszechmocny. A leczył zarówno nieuleczalny trąd ciała jako też gorszy i zgubniejszy od niego trąd duszy, to jest grzech. Ludzie brzydzili się trądem, od trędowatego uciekali, wykluczali go z obcowania ze sobą, nikt nie byłby miał odwagi dotknąć się jego ciała. Zbawiciel w dzisiejszej ewangelji czyni inaczej. Dotknął się

trędowatego, okazując, że jemu trąd nic szkodzić nie może, i rzekł: „Chcę, bądź oczyszczony“. I na to słowo wszechpotężne znika trąd z ciała. Wskazówka, że na wszechmocne słowo Chrystusa: „Ja cię rozgrzeszam“, wyrzeczony ustami jego zastępcy, kapłana, znika z duszy trąd grzechu.

Niech będzie uwielbione to miłosierdzie Jezusa! Pokazuje się ono i w drugim cudzie dzisiejszej ewangelji. Setnik prosi o uleczenie sługi ciężko chorego. A miłosiernie serce Zbawiciela nie odmawia prośbie. Wynagradza w ten sposób dziwną wiarę, ufność i pokorę setnika. A nie uzdrawia sługi bezpośrednio dotknięciem jak trędowatego. Nie, jego cudowna moc równie skutecznie działa zdaleka. „Idź, — powiada — a jakoś uwierzył, niech ci się stanie“. Setnik przyszedł do domu, zastał sługę zdrowego, uleczonego Boską mocą J. Chrystusa.

Modlitwa kościelna.

Wszechmocny, wiekuisty Boże! Raczej wejrzyć na nieudolność naszą i wyciągnij na obronę naszą prawicę Majestatu Twego. Przez Pana naszego Jezusa Chrystusa. Amen.

Z kalendarza kościelnego.

Św. Paweł apostoł narodów.

Dnia 25 stycznia obchodzi Kościół katolicki uroczystość Nawrócenia św. Pawła, noszącego chlubny przydomek „apostola narodów“. Dla historii Kościoła jest niezmiernie ważną pamiątką tego zdarzenia, albowiem mówi nam ona o tem że nawet najgorszy prześladowca Chrystusa może stać się najgorętszym apostołem Jego wzniosłej wiary.

Tak było też ze św. Pawłem, który przed swym nawróceniem nosił imię Szawel i należał do zawziętych prześladowców pierwszych chrześcijan. Gdy jednak został oświecony światłem prawdziwej wiary, rozniósł imię Chrystusa po całym ówczesnym świecie.

Szawel należał do sekty t. zw. faryzeuszów i siejąc ogromną nienawiścią do chrześcijan, udał się z listami arcykapłana żydowskiego do Damasku, aby uwięzionych tam zwolenników Chrystusa przywiódł do Jerozolimy. Po drodze jednak spotkał go cud Boży.

W pewnej chwili ogarnęła Szawła wielka światłość niebieska i gdy przerażony Szawel spadł z konia, dał się słyszeć głos z nieba: „Szawle, Szawle! czemu mnie prześladujesz?“ „Ktoś jest Panie?“ — zapytuje Szawel. A głos odpowiedział: „Jam jest Jezus, którego ty prześladujesz“. Na zapytanie co ma czynić, Szawel usłyszał, że ma jechać do Damasku, a tam się dowie wszystkiego.

Od tej chwili w duszy zawziętego prześladowcy Chrystusa następuje gruntowna przemiana. Znika z serca wszelka nienawiść, a na jej miejsce przychodzi miłość i uwielbienie ukrzyżowanego Chrystusa. W Damasku otrzymuje Szawel chrzest św. i równocześnie imię Pawła.

I rozpoczyna odąd wyteżona działalność apostołska św. Pawła. Przebiega on całą niemal Azję Mniejszą, Grecję, całe państwo rzymskie, dociera nawet do Hiszpanji, krzewiąc wszędzie naukę „nowego Boga“, czyli Chrystusa. Doznaje nawet w czasie swych podróży dotkliwych prześladowań, ale już nic nie zdołało odstraszyć św. Pawła od wielkiej pracy misjonarskiej wśród narodów.

Niezwykła ceremonia ślubna.

W Nowym Jorku odbyła się niezwykła ceremonia ślubna. Dami Mildred Monte, ważąca 400 funtów, zawarła związek małżeński z karzelem Jack Glickiem, ważącym zaledwie 34 funty. Podczas ceremonii młody pan stał na stole, bo inaczej nie mógłby pocałować swej małżonki. Goście uśmiechali się, gdy kobieta-olbrzym przysięgała wierność i posłuszeństwo swemu 34-funtowemu małżonkowi.

Było to oczywiście małżeństwo z rozsądku, nie czasem z miłości. Małżeństwo to jeździć będzie po świecie i pokazywać się za pieniądze. A ludziska za swoje pieniądze będą mieli prawo robić mniej czy więcej „mądre“ uwagi oraz dowolnie dowcipkować...

Bohaterski ratunek mnichów.

Niedaleko klasztoru na przełęczy św. Bernarda w okolicy Medjolanu rozegrała się dramatyczna akcja ratowania zasypanych przez lawinę. Jeden z mnichów zauważył na Col de Fenetre na wysokości 2700 mtr. lawinę pyłu śnieżnego. Przypuszczając, iż wywołana ona została przez narciarzy, kilku mnichów udało się z psami na miejsce nieszczęścia.

Zastano trzech narciarzy, którym udało utrzymać się na powierzchni lawiny, czwarty ich towarzyszy leżał pod masami śniegu. Przy 20-stopniowym mrozie mnisz i psy pracowali niezmiernie, aż wreszcie zdołali narciarza wydobyć jeszcze żywego. Niestety uratowany zmarł w drodze do schroniska mnichów.

KOMUNIKAT.

Zaoczkowana ikra szczupaka.

Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie w Bydgoszczy wzorem lat ubiegłych, przystępuje na wiosnę 1935 roku do masowej produkcji zaoczkowanej ikry szczupaka.

Jak wykazały własne próbné doświadczenia, ikra szczupaka, sztucznie wytarta i umieszczona do aparatów wylęgowych, może służyć jako pierwszorzędnny materiał zarybieniowy.

Jezióra i rzeki, dno i brzegi które obficie są porośnięte roślinnością nadwodną i podwodną, należą do typowych wód szczupakowych. Rola szczupaka w jeziorze jest doniosła. Pełni on funkcje regulatora oraz sanitariusza. Wody, które w swych odłogach mają 10 — 15 procent szczupaka, uchodzą za wody wartościowe pod względem ilości wyrobu i zdrowotności ryb.

Przy zarybianiu wód szczupakiem należy trzymać się norm niższych od przyjętych dla sandacza. Normy te uzależnione są od wielkości, jakości, żywności zbiornika oraz od ilości występowania szczupaka w danej wodzie. Jako przeciętne liczby można przyjąć 300 — do 500 ziarn zaoczkowanej ikry na 1 ha lustra wody.

Wysyłkę ikry szczupaka uskutecznia T-wo na początku lub w środku kwietnia 1935 roku. Wysyłka ikry zostanie wykonana w własnych skrzyniach T-wa, przy zastosowaniu ulgowej taryfy na przewóz koleją ryb obsadowych. Transporty z ikry, dzięki kilkuletniej praktyce, i zastosowanym udoskonaleniom mogą być dostarczane nawet do najodleglejszych punktów Polski w stanie zupełnie dobrym.

Najmniejszą ilością ikry szczupaka, jaką T-wo podejmie się dostarczyć swym odbiorcom wynosi 20.000 ziarn ikry, na jedną przesyłkę.

Cena 1000 ziarn zaoczkowanej ikry szczupaka loco punkt rozdzielczy w Bydgoszczy wynosi 1,30 zł. Członkom W. i P. T-wa Rybackiego w Bydgoszczy udziela się rabatu w wysokości 20 proc. od wyżej podanej ceny. Dotyczy to jedynie tych członków, którzy mają statutowo uregulowane składki członkowskie.

Koszt telegramu (w wysokości 2,70 zł.), koszt przesyłki i koszt zwrotu skrzyni ponosi odbiorca.

Zamówienia na ikry szczupaka przyjmuje T-wo najpóźniej do dnia 1. marca 1935 r.

Nabywcom udziela się dogodnych warunków spłaty należności, a mianowicie: połowa należności sumy musi być opłaconą gotówką przy zamówieniu, reszta należności może być płatna przy odbiorze (za zaliczeniem kolejowym).

Po wszelkie informacje i po blankiety zamówieniowe należy zgłaszać się pod adresem: Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie w Bydgoszczy, ul. Zygmunta Augusta Nr. 4., dołączając znaczek pocztowy w wysokości 25 groszy na koszt biurowy.

Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie w Bydgoszczy.

Jak zawierać nowe umowy ze zw. Lekarzy.

Toruń. Umowa zbiorowa organizacji rolniczych ze Związkiem Lekarzy w sprawie warunków udzielanie pomocy lekarskiej pracownikom rolnym i członkom ich rodzin przestała obowiązywać z dniem 22 grudnia 1934 r. a organizacje rolnicze zawarły umowę nową. Wobec tego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze komunikuje, iż w myśl ustawy rolnicy powinni wymienić z pp. lekarzami nowe deklaracje, przewidziane nową umową zbiorową. Stawki

ulgowe, przewidziane w niniejszej umowie przysługują tylko członkom Towarzystw Rolniczych Powiatowych, którzy uiszcili składki i uzyskają na deklaracjach, składanych pp. lekażom poświadczenia członkostwa. Do rolników, którzy nie są członkami Towarzystw Rolniczych Powiatowych stosuje się taryfę normalną, wydaną przez Izbę Lekarską Poznańsko-Pomorską, ogłoszoną w nr. 6 Dziennika Urzędowego Izb Lekarskich z dn. 1. VI. 34 r.

Kącik dla gospodyń.

Wykonanie pączków.

Karnawał — to okres pączków. Dobry pączek powinien być wmiarę wysmażony, pulchny i elastyczny, naciśnięty dłonią, powinien się podnieść napowrót, nieprzetłuszczony i ładnego koloru, powinien mieć jasną obrączkę.

Ciasto na pączki wykonywać można w różnych jakościach, licząc na 1/2 kg. mąki od 2 żółtek do 12-tu, dodając w odpowiednim stosunku masło cukier i drożdże. Parzone ciasto jest najsmaczniejsze: wykonanie tego ciasta wymaga większej staranności, a przedewszystkiem ciepłe temperatury w kuchni, inaczej nie urośnie. Wykonywać najlepiej pączki następującym sposobem: nabierać na łyżkę ciasta, położyć je sobie na lewą dłoń lekko przetłuszczoną, aby się nie lepiło, włożyć w środek konfiturę czy powidlą, zebrać ciasto wokół konfitury palcami prawej ręki, zaciśnąć dokładnie, uformuje się mała bułeczka, kłaść zaciśniętą stroną na deseczkę.

Inny sposób: włożyć ciasto na pomączoną stolnicę, rozwałkować na palec grubości nałożyć konfiturę przykryć rozwałkowanym ciastem, wyciąć kółkiem.

Smażenie pączków.

Wyrobione pączki kłaść na małe deseczki, zaścielone płótnem, posypanem przez sito mąką, aby cienka jej warstewka była równomierna.

Pączki układa się w odstępach, aby miały miejsce rosnąć. Gdy podniosą się trochę, poobrać na drugą stronę. Deseczki z pączkami postawić w ciepłym miejscu, przykryć powierzchniu lekko płótnem, aby prędzej rosły i wysychały. Podczas gdy pączki rosną, stopić smalec w rondlu na ognisku.

Należy przed smażeniem włożyć kawałeczek ciasta do smalcu na próbę: gdy ciasto odrzuci smaży się i rumieni, można kłaść pączki, niewiele naraz, aby nie stykały się z sobą nakryć pokrywą, smażyć wolno na kraju ogniska: gdy pączki smażyły zbyt gwałtownie, mogą boć w środku surowe. Zarumienione pączki z jednej strony obrócić i już nie nakrywać, — przez to wypłyną wyżej i dostaną obrączkę.

Usmażone pączki wybierać na bibułę, trzymać w ciepłym miejscu. Podając na stół opudrować każdy — pączek przez sitko cukrem z wanilią i układać na półmisku.

Na policji.

Komisarz: — Gdzie się pan tak strąbił?
Aresztowany: — Na imieninach.
— Czy jest pan żonaty?
— Tak.
— Z kim?
— Z kobietą.
— Nie rób pan żartów. Z kim mógłby pan być ożeniony jak nie z kobietą.
— O proszę pana. Siostra mojej żony jest ożeniona z mężczyzną.